

NSPRV

NEZAVISNI SINDIKAT PROSVETNIH RADNIKA VOJVODINE

Novi Sad, Trg Slobode 3 tel/faks: 021/6616-886, 025/420-093, 023/515-757
e-mail: sindiso@sbb.rs, nsprv@open.telekom.rs, nsprv.zr@open.telekom.rs

Konačno Sindikat!

5. octobar 2013. World Teachers` Day: A Call for Teachers

ПОСТАНИ НАСТАВНИК

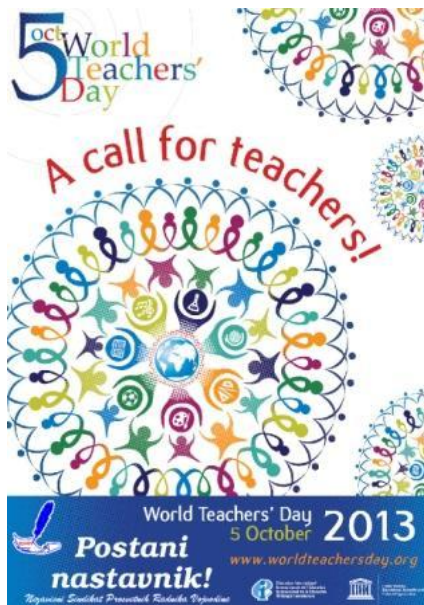
*Недостаје 5,24 милиона наставника до 2015. године,
а 3,66 милиона старих наставника отиће у пензију,
57 милиона деце основношколског узраста
не иде у школу (54% су девојчице)*

Светски дан учитеља одржава се сваке године **05. октобра** од сада готово јубиларне **1994.** године, када је **UNESCO** овај дан прогласио Даном учитеља света. То је дан посвећен наставницима света и онима који раде у образовним системима, дан на који се оцењује претходни рад и процењују путеви развоја образовања, како би се унапредили системи, али и услови рада деце и наставника, као и материјални положај запослених у образовању и образовање уопште.

Корак од седам миља за наставнике учињен је давне **1966.** године, када је специјална међународна конференција сазвана од стране **UNESCO** у Паризу, а у сарадњи са **ILO** (Међународном организацијом рада) усвојила Препоруку о статусу наставника. Ова препорука утврђује права и одговорности наставника и међународне стандарде за њихово иницијално образовање за просвету и стручно усавршавање наставника, услове запошљавања, као и услове за наставу и учење. Она такође садржи велик број препорука за учешће наставничких синдиката и удружења наставника у консултацијама и преговорима са просветним властима у доношењу одлука и школске легислативе, као и развоју социјалног дијалога у овом сектору. Од њеног усвајања, Препорука је опште прихваћена као важан скуп смерница за промовисање статуса наставника, а у интересу квалитетног образовања.

Осим тога, морамо поменути и да је Генерална конференција **UNESCO 1997.** године донела и Препоруку о статусу наставника у универзитетском образовању са циљем да стандардизује и овај сектор.

Светски дан учитеља је дан у коме наставници могу јавно указати и на проблеме у просвети, тако присутне и у богатим друштвима, а хронично нерешиве у оним у развоју и оним сиромашним, који и не могу напред без помоћи богатих, а која све више изостаје. Иако се сви јавно декларишу да је просвета инвестиција у будућност, најбољи алат за излазак из неразвијености и сиромаштва у пракси то је мало видљиво, тако да две године до циљане **2015.** године, када је требало испунити миленијумске развојне циљеве, а нарочито оне у образовању, јасно да тај домаћи задатак и неће бити испуњен. Чудно је и да поред свега тога просвета, која је од виталног значаја за свако друштво, нема

оно поштовање које заслужује. У свету је, осим тога, хронично присутан недостатак наставника, нарочито оних стручних. У свему томе ни ми нисмо неки изузетак, јер док на једној страни имамо суфицит наставника који се у наредним деценијама ни теоретски не могу запослити, на другој страни имамо хронични недостатак наставника из предмета попут математике, физике и оних са неадекватном стручношћу када је у питању настава страних језика, попут енглеског. Посебан проблем у српском образовању је и премали део националног колача који се издваја за просвету и који је сада тек на половини онога колики би требао бити. Нажалост, Србија ту није никакав посебан изузетак – посебан изузетак су оне срећније земље које издвајају између 6% и 7% БДП за образовање, али њих можете набројати на прсте једне руке.

Управо зато су **UNESCO** и његови природни партнери – **ILO**, **UNDP**, **UNICEF** и **EI** упутили светској јавности позив да се обезбеде стручни наставници под слоганом „Постани наставник“ и са жељом да се свој деци света обезбеди образовање за све, бесплатно и квалитетно. Квалитетним образовањем маргинализованим групама и маргинализованим друштвима нуди се шанса за бољи животни стандард, а у изласку из сиромаштва и заосталости не постоји већа снага него што су то стручни, друштвено признати, а од власти материјално збринут и мотивисани наставници.

UNESCO, **ILO**, **UNDP**, **UNICEF** и **EI** указују да постоји мањак стручних, за наставу обучених и материјално подржаних наставника који би омогућили постизање квалитетнијег образовања и образовања за све. Изазов у регрутовању наставника лежи у томе што су они за свој посао слабо плаћени и друштвено ниско котирали. И поред тога, синдикати широм света обележиће овај дан са надом да ће се однос према професији од посебног друштвеног значаја изменити.

Независни синдикат просветних радника Војводине ће овај дан обележити у Сомбору, **04. октобра** ове године у минут до **12** у Малој сали (сала бр. **14**) Старе градске куће. Очекује се присуство представника Министарства просвете – школске управе за Сомбор, образовних и световних власти града Сомбора, руководства Синдиката, председника Синдиката школа, представника ученичких парламената школа. Том приликом биће прочитана и заједничка порука Ирине Бокове, генералног директора **UNESCO**, Гаја Рајдера, генералног директора **ILO**, Ентони Лејка, извршног директора **UNICEF**-а, Хелен Кларк, администратора **UNDP** и Фреда Ван Левена, генералног секретара **EI**, изведен краћи уметнички програм и приређен коктел за учеснике и госте.

Користим и ову прилику да свим наставницима и другим запосленима у просвети честитам срећан празник – Светски дан наставника.

Нови Сад, **30.09.2013.** год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар НСПРВ

